

5.4 Použití adjektiv (2) - predikativní

Ř 7,12: ὁ νομος [ἐστιν] ἅγιος – „Zákon je svatý“

Tato věta je ve tvaru „x (podstatné jméno) je y (přídavné jméno)“. Mnohé věty používající sloveso „být“ jsou podobné. Adjektivum stále popisuje substantivum (otázka „co je svaté?“ a odpověď „zákon“), ale používá se odlišným způsobem než je použité ve větě jako např. ζητω ἅγιον νομον – hledám svatý zákon.

V těchto větách je důležité pochopit, že adjektivum není předmětem, ale je spíše adjektivem určujícím substantivum: „svatý“ nám říká něco dalšího o „zákoně“. Proto se musí shodovat s podstatným jménem v rodě, čísle a pádě. Takové použití adjektiva je však odlišné od jeho atributivního použití, protože adjektivum neurčuje pouze podstatné jméno ve větě, ale samo doplňuje větu (proto se toto adjektivum nazývá *doplněk*), která jako celek něco popisuje. Toto použití adjektiva se nazývá *predikativní* použití.

Nápověda

K rozpoznání rozdílu mezi atributivním a predikativním použitím zkuste adjektivum z věty odstranit. Pokud věta bude stále dávat smysl, adjektivum bylo atributivní. Pokud ne, bylo predikativní.

Slovosled

Predikativní adjektiva sledují jiný slovosled než atributivní. Opět existují dvě možnosti.

Důležitá gramatika

Predikativním adjektivům nikdy
bezprostředně nepředchází určitý člen.

Zákon je svatý.	<i>bud'</i>	ὁ νομος ἐστιν ἅγιος.
	<i>nebo</i>	ἅγιος ἐστιν ὁ νομος.

Vynechání slovesa „být“

V Ř 7 se ve skutečnosti neříká *ὁ νομος ἐστιν ἅγιος*, ale *ὁ νομος ἅγιος*. Důvodem je, že řečtina často nechá sloveso „být“ vypadnout z vět. V těchto případech ho musíte vrátit zpátky (*doplnit* ho). Obvykle je snadné zjistit, kdy je to nezbytné: (a) pokud se zdá, že věta nemá sloveso, muselo vypadnout; (b) adjektivum bude v *predikativní* pozici.

Příklad

- *ὁ νομος ἅγιος και ἡ ἐντολη ἅγια και δικαια και ἀγαθη.*

= Zákon (je) svatý a přikázání (je) svaté a spravedlivé a dobré.